

O02 Vještina umiranja - čovjek i pravo na smrt

Ana Daria Bokan^a

^a Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

 Ana Daria Bokan (0000-0003-1879-784X)

DOI: <https://doi.org/10.26800/LV-143-supl3-O02>

Ključne riječi: pravo na smrt, eutanazija, čovjek, slobodna volja

Filozofske i (bio)etičke implikacije prava na smrt nužne su u sagledavanju opravdanosti provođenja eutanazije kod palijativnih bolesnika. Prva legalna smrt eutanazijom dogodila se još 1996. godine, a do danas su pokrenute brojne rasprave u svijetu u pokušaju pronalaženja etičkih opravdanja zašto bi se eutanazija trebala legalizirati i normalizirati. Možemo reći da palijativna skrb pomiruje dva najvažnija trenutka u čovjekovom postojanju: život i smrt, stoga je upravo eutanazija jedna od tema koje zahtijevaju interdisciplinarni i pluriperspektivni pristup i analizu. U ovome će izlaganju biti predstavljene neke filozofske pozicije o čovjekovoj slobodnoj volji, s ciljem pokazivanja mogućnosti deduciranja prava na smrt iz koncepta slobodne volje. Pregled značenja prava na smrt otvorit će vrata i nekim novim etičkim problemima koje donosi pitanje eutanazije.

The art of dying - human and right to die

Keywords: right to die, euthanasia, human, free will

It is necessary to look at philosophical and (bio)ethical implications of one's right to die, in order to perceive the justification of conducting euthanasia on palliative patients. First legal euthanasia death took place in 1996, which has to this day awoken many discussions in an attempt to ethically justify legalization and normalization of euthanasia. Since palliative care reconciles two of the most important moments in human life: life and death, the problem of euthanasia is one of the topics that need to be considered in interdisciplinary and pluri-perspective approach and analysis. This presentation should display some philosophical views on human free will. Oversight of right to die will provide us with some new ethical problems of euthanasia.